

АГЕНЦИЈА ЗА ЕНЕРГЕТИКА НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

ПРОГРАМА ЗА РАБОТА

Институција/ Претпријатие/ Организација:

Агенција за енергетика на Република Северна Македонија (во понатамошниот текст: Агенција за енергетика)

Период: 2021 година

Вкупна вредност: 13.040.000,00 денари

Вовед

Основна дејност

Согласно Законот за енергетика ("Службен весник на Република Македонија" бр.96/18 и 96/19) и Законот за енергетска ефикасност ("Службен весник на Република Северна Македонија" бр. 32/20), Агенцијата за енергетика дава поддршка во оперативно спроведување на националните стратегии и акциони планови во областа на енергетската ефикасност и обновливите извори на енергија.

Мисија

Мисија на Агенцијата за енергетика е да го поддржува спроведувањето на енергетската политика на Владата на Република Северна Македонија преку учество во подготовка на енергетски стратегии, развојни планови и програми, прибирање и обработка на податоци и подготовка на извештаи, поттикнување на воведување на мерки за енергетската ефикасност и создавање на услови за зголемено користење на обновливи извори на енергија за производство на електрична енергија.

Визија

Агенцијата за енергетика има цел да стане централна национална институција за спроведување, следење и анализирање на ефектите од спроведените мерки и активности дефинирани во енергетската политика на Владата на Република Северна Македонија, за зголемување на енергетска ефикасност и искористување на обновливите извори на енергија.

Цели

- Енергетска заштеда од 9,09% до 2020 година од просечната годишна енергетска потрошувачка на финална енергија во периодот 2002 до 2006 година,
- Процентуалното учество на обновливите извори на енергија во бруто-финалната потрошувачка на енергија до 2020 година треба да изнесува 23%.
- Процентуалното учество на обновливите извори на енергија во финалната потрошувачка на енергија во транспортот до 2020 година треба да изнесува 10%.

Законска рамка

- Закон за основање на Агенцијата за енергетика на Република Македонија ("Службен весник на Република Македонија" број 62/05, 41/14 и 83/18);
- Закон за енергетика ("Службен весник на Република Македонија" бр.96/18 и 96/19);
- Закон за енергетска ефикасност ("Службен весник на Република Северна Македонија" бр.32/20);
- Правилник за обновливи извори на енергија ("Службен весник на Република Северна Македонија" бр.112/19 и 240/19);
- Одлука за вкупна инсталирана моќност на повластени производители на електрична енергија ("Службен весник на Република Македонија" бр. 29/19);
- Уредба за мерки за поддршка на производството на електрична енергија од обновливи извори на енергија ("Службен весник на Република Македонија" бр. 29/19);
- Правилник за енергетска контрола ("Службен весник на Република Македонија" бр. 94/13 и 18/15)
- Правилник за енергетски карактеристики на зградите ("Службен весник на Република Македонија" бр. 94/13, 7/15 и 176/15)и
- Уредба за индикативни цели за заштеда на енергија во Република Македонија ("Службен весник на Република Македонија" бр. 112/11).
- Одлука за националните задолжителни цели за учеството на енергија произведена од обновливи извори во бруто-финалната потрошувачка на енергијаи за учеството на енергија произведена од обновливи извори во финалната потрошувачка на енергија во транспортот ("Службен весник на Република Македонија" бр. 29/19).

Надлежности

Согласно Законот за основање на Агенцијата за енергетика на Република Македонија, Агенцијата дава поддршка во спроведувањето на енергетската политика преку:

- Подготовка на среднорочни и долгорочни стратегии и развојни планови;
- Подготовка на долгорочни и краткорочни програми;

- Поттикнување на енергетска ефикасност (EE) и користење на обновливи енергетски извори (ОЕИ);
- Спроведување на подготвителни и координативни активности за имплементација на инвестициони проекти;
- Поддршка на регионална соработка и координација на регионални проекти;
- Подготовка на предлози на законски, подзаконски акти и технички прописи, од областа на енергетиката и
- Извршување други активности од областа на енергетиката, утврдени со закон.

Согласно Законот за енергетика, Агенцијата е надлежна за;

- Донесување на решение за издавање гаранции за потекло на електричната енергија произведена од обновливи извори на енергија;
- Водење регистар на издадени, пренесени и одземени гаранции за потекло на електричната енергија произведена од обновливи извори на енергија;
- Донесување на Тарифник за надоместоци кои ги наплаќа за услугите за водење регистар на издадени, пренесени и одземени гаранции за потекло на електричната енергија произведена од обновливи извори на енергија;
- Донесување на решение за одобрување на мерење на потенцијалот на ветерот за производство на електрична енергија;
- Водење на евиденција на издадени одобренија за мерење на потенцијалот на ветерот за производство на електрична енергија;
- Донесување на решение за упис во регистарот на електроцентрали кои произведуваат електрична енергија од обновливи извори на енергија;
- Издавање на потврда дека електроцентралата која произведува електрична енергија од обновливи извори е изградена и дека ги исполнува условите утврдени со Законот за енергетика и прописите донесени врз основа на овој закон и
- Водење на регистар на електроцентрали кои произведуваат електрична енергија од обновливи извори на енергија.

Согласно Законот за енергетска ефикасност, Агенцијата е надлежна за :

- Предлагање на мерки за реализација на политиките на енергетската ефикасност;
- Поднесување на иницијативи, како и предлагање и координирање на студии и проекти за подобрување на енергетска ефикасност;

- Давање на стручна поддршка при подготовката на подзаконски акти кои произлегуваат од овој закон;
- Спроведување на анализи за утврдување на предлог-цели за енергетска ефикасност на ниво на Република Северна Македонија;
- Давање на стручна поддршка при подготовката на НАПЕЕ (Националниот Акционен План за Енергетска Ефикасност);
- Следење и известување за спроведувањето на НАПЕЕ;
- Издавање на решенија за избор на правни лица за спроведување на обуки за енергетски контролори и обуки усовршување на енергетски контролори, како и следење на нивната работа;
- Изработка на програма за обука за енергетски контролори и програма за обука за усовршување на енергетски контролори;
- Давање на стручна поддршка на единиците на локална самоуправа или други државни органи при изработка на програми и мерки за подобрување на енергетската ефикасност;
- Воспоставување, управување, одржување и надградување на информацискиот систем за следење и управување со потрошувачката на енергија кај лицата од јавниот сектор, како и спроведување на обуки за назначени лица;
- Воспоставување, управување, одржување и надградување на МВП (електронска алатка за следење и верификација на мерките за енергетска ефикасност) достапна на интернет, како и спроведување на обуки за назначени лица
- Гаранции за потекло ВЕКП и
- Вршење на други работи согласно одредбите на овој закон.

План на активности кои ќе се извршуваат во 2021 година

- Усогласување на Законот за основање на Агенцијата за енергетика со Законот за енергетика и Законот за енергетска ефикасност;
- Целосна примена на одредбите кои се однесуваат на Агенцијата за енергетика, од Законот за енергетика, Законот за енергетска ефикасност и подзаконските акти кои ќе произлезат од истите;
- Создавање на предуслови за издавање, пренесување и одземање на гаранции за потекло на електрична енергија произведена од обновливи извори на енергија и од високоефикасни комбинирани постројки и водење на регистри за издадени, пренесени, укинати и одземени гаранции за потекло на електрична енергија произведена од обновливи извори на енергија и високоефикасни комбинирани постројки;
- Издавање на одобрувања за мерење на потенцијалот на ветерната енергија и водење евиденција на издадени одобрувања;
- Издавање потврди по барање на Регулаторната комисија за енергетика и водни услуги на Република Северна Македонија, во постапката за издавање на решенија за стекнување на статус на повластен производител на електрична

енергија произведена од обновливи извори на енергија, дека постројката е изградена и ги исполнува специфичните услови и инсталирана моќност ;

- Донесување на решенија за упис во регистарот на електроцентрали кои произведуваат електрична енергија од обновливи извори на енергија и водење регистар на електроцентрали кои произведуваат електрична енергија од обновливи извори на енергија;
- Издавање на мислење по предлог-програми за енергетска ефикасност на единиците за локалната самоуправа за период од три години, со цел истите да бидат донесени од советите на единиците на локалната самоуправа;
- Изготвување на извештај за усогласеноста на програмите за енергетска ефикасност на единиците на локална самоуправа за период од три години со Стратегијата за енергетска ефикасност на Република Македонија и Акциониот план за енергетска ефикасност на Република Македонија и изготвување на збирен извештај врз основа на доставените годишни планови на единиците на локалната самоуправа;
- Организирање на локални промотивно-едукативни настани и работни состаноци со единиците на локалната самоуправа кои имаат добиено позитивно мислење по програмите за енергетска ефикасност за период од три години, со цел редовно следење на спроведувањето на мерките и активностите од програмите и годишните планови за енергетска ефикасност;
- Обезбедување на поддршка на единиците на локалната самоуправа кои немаат капацитет самостојно и навремено да ги подготват програмите за енергетска ефикасност и годишните планови со цел дефинирање на приоритетните мерки за енергетска ефикасност и обезбедување на информации за можно финасирање, кофинансирање и расположиви донации за реализација на програмите;
- Учество во подготовката на четвртиот Акционен план за енергетска ефикасност за период 2019-2021 година;
- Учество во подготовка на Националниот план за енергија и клима до 2030 година;
- Редовно следење на спроведувањето на мерките и активностите предложени со Акционите планови за енергетска ефикасност и исполнување на динамиката за постигнување на индикативните цели за заштеди на енергија;
- Подготвување на програми за обука и програми за усовршување на енергетските контролори на згради;
- Подготвување на програми за обука и програми за усовршување на енергетските контролори на големи трговци;
- Објавување на два јавни повика и донесување на решенија за избор на правни лица за спроведување на обуки и обуки за усовршување за енергетски контролори на згради и обуки за усовршување на енергетски контролори кај големи трговци, води евиденција на избраните правни лица;
- Следење на квалитетот на обуките за енергетски контролори;
- Промовирање на придобивките и барањата за висококвалитетни енергетски контроли и системи за управување со енергијата;
- Следење на воспоставувањето на системите за управување со енергијата кај големите трговци и комерцијалниот сектор;
- Развивање на програми за поттикнување за вршење на енергетски контроли на малите и средните претпријатија;

- Издавање на потврди за исполнувањето на обврските на големите трговци за извршување на енергетска контрола или воведување на систем за управување со енергија;
- Утврдување на квалитетот на извршената енергетска контрола и издадените енергетски сертификати на згради и уреди за греење и ладење ;
- Продолжување на кампањата за мерење на потенцијалот на ветерна енергија на едно постоечко и две нови мерни места;
- Воспоставување на информациониот систем за следење и управување со потрошувачката на енергија во јавниот сектор;
- Воспоставување на мониторинг верификациона платформа за следење на мерките за подобрување на енергетската ефикасност;
- Адекватна обука на вработените со цел успешна обработка на енергетските статистички податоци, од произведувачите и потрошувачите на електрична енергија, енергетските институции, единиците на локалната самоуправа, домаќинствата, комерцијалниот, индустрискиот и транспортниот сектори и
- Изготвување на извештаи до Министерството за економија и Владата на Република Северна Македонија за следење на ефектите од применетите мерки за зголемување на енергетската ефикасност, извршени енергетски контроли, издадени сертификати за енергетски карактеристики на згради и други статистички енергетски извештаи.

Законот за енергетска ефикасност наложува дел од вработените во 2021 година да бидат целосно или делумно ангажирани и во работните групи за подготовка на следната подзаконска легислатива која произлегува од предметниот Закон:

- Правилник со кој детално се пропишува содржината и формата на програмите за енергетска ефикасност кои ги донесуваат единиците на локалната самоуправа, начинот на изработка, содржината и формата на годишниот план кои ги донесуваат единиците на локалната самоуправа ;
- Правилник за информациски систем за следење и управување со потрошувачката на енергија кај субјектите од јавниот сектор;
- Правилник за енергетска контрола на големите трговци;
- Правилник за ВЕКП-високоефикасни комбинирани постројки;
- Правилник за енергетски карактеристики на зградите;
- Правилник за енергетска контрола на згради;
- Правилник со кој подетално се уредуваат постапките за воспоставување и функционирање на системот за верификација, како и начинот на водење на регистарот на сертификатите за енергетски карактеристики на зградите;
- Правилник за означување на потрошувачката на енергија и другите ресурси за производите што користат енергија;
- Програма за обука и усовршување на енергетски контролори на големите трговци;
- Програма за обука и усовршување на енергетски контролори на згради;
- Упатство за применливите постапки и методологии за пресметка (за подготовка на годишните извештаи за енергетското управување и енергетските карактеристики на зградите и градежните единици);

- Упатство за минимални технички критериуми и параметри кои треба да сепочитуваат од договорните страни при спроведување на јавните набавки и
- Упатство за насоки и инструкции во врска со договорите на енергетските услуги постапка за избор на ЕСКО, модели на студии за јавно-приватно партнерство и други прашања во врска со ЕСКО претпријатијата во Република Македонија .

Донаторски проекти

Проект за воспоставување на база на податоци за потенцијалот на ветерната енергија во Република Македонија

Проектот за воспоставување на база на податоци за ветерна енергија, финансиран од Италијанското Министерство за животна средина, земја и море, Агенцијата за енергетика продолжува да го спроведува во соработка со ФЕИТ-Факултет за електротехника и информациски технологии-Скопје, според Договорот склучен во 2019 година.

Проект за енергетска ефикасност во индустрискиот сектор

Агенцијата за енергетика во период од 2016 до денес, учествува во реализација на Проектот за енергетска ефикасност во индустрискиот сектор, финансиран од УНИДО и ГЕФ, а спроведуван од РЕЦ- Скопје, во соработка со Министерството за економија, Министерството за животна средина и просторно планирање, Агенцијата за енергетика и Македонската Банка за поддршка на развојот.

Закон за енергетска ефикасност посветува огромно внимание на индустрискиот сектор, па очекуваме сериозни активности на Агенцијата за целосна реализација на целите на проектот дефинирани во трите проектни компоненти: подготовка, донесување и примена на регулативата во областа на енергетската ефикасност во индустрискиот сектор, обука на енергетски менаџери во индустријата и кофинансирање на проекти за зголемување на енергетската ефикасност во индустријата со воведување на ИСО 50001 – стандард за управување со енергијата.

Во рамките на проектот се воспостави web платформа за управување со енергија во индустрискиот сектор која ќе ја одржува Агенцијата за енергетика.

Проект за воспоставување на МВП платформа

Со цел за воспоставување на оваа значајна регионална платформа за следење на примената на мерките за енергетска ефикасност Агенцијата за енергетика оствари соработка со ГИЗ. Во рамките на овој проект беше предвидено софтверската алатка да биде поставена на серверите во Министерството за економија со што очекуваме дека истата ќе се реализира во почетокот на 2021 година.

Рокови

Извршувањето на активностите на Агенцијата за енергетика се прецизно утврдени во наведената законска рамка и подзаконски акти и истите ќе се спроведуваат во 2021 година. Евентуални пролонгирања можат да настанат како последица на пандемијата предизвикана од SARS-CoV 2019 вирусот.

Новите надлежности кои произлегуваат од Законот за енергетска ефикасност, Агенцијата за енергетика ќе ги спроведе во роковите за донесување на подзаконски акти, правилници и упатства кои се прецизно утврдени во законот, со напомена дека дел од нив оправдано се пренесоа во 2021 година како резултат на пандемијата.

Индикатори

Исполнување на националните цели за заштеда на енергија и искористувањето на обновливите извори на енергија се основи индикатори за успешноста на работењето на Агенцијата за енергетика.

Мерливоста на овие индикатори покрај утврдениот процент во вкупната потрошувачка на енергија, ќе се мери и со бројот на:

- Издадени мислења по поднесените тригодишни програми за енергетска ефикасност на единиците на локална самоуправа;
- Издадени решение за упис во регистарот на електроцентрали кои произведуваат електрична енергија од обновливи извори на енергија;
- Издадени потврди за исполнување на условите дека постројката е изградена и ги исполнува специфичните услови и инсталирана моќност, како услов за стекнување на статус на повластен производител на електрична енергија од обновливи извори на енергија;
- Издадени одобренија за мерење на ветерна енергија;
- Изготвени извештаи за усогласеноста на програмите за енергетска ефикасност на единиците на локална самоуправа за период од три години со Стратегијата за енергетска ефикасност на Република Северна Македонија, Акциониот план за енергетска ефикасност на Република Северна Македонија како и изготвен збирен извештај врз основа на доставените годишни планови на единиците на локалната самоуправа;

- Издадени потврди за исполнувањето на обврските на големите трговци за извршување на енергетска контрола или воведување на систем за управување со енергијаи
- Изготвен извештај до Министерството за економија и Владата на Република Северна Македонија за следење на ефектите од применетите мерки за зголемување на енергетската ефикасност, извршени енергетски контроли, издадени сертификати за енергетски карактеристики на згради и други статистички енергетски извештаи.

Носители на активностите

Според постоечката систематизација, во која се систематизирани 15 работни места, Агенцијата за енергетика своите обврски ги извршува со 12 вработени во три одделенија:

- Одделение за финансиски прашања (еден извршител-советник)
- Одделение за административно-правни прашања (еден раководител и 3 советника)
- Одделение за енергетска ефикасност и обновливи извори на енергија (2 советника , 4 помлади соработници и еден помлад референт).

Врз основа на Извештајот од Функционалната анализа на Агенцијата за енергетика, спроведена во 2019 година, најдоцна до 30.06.2021 година ќе се подготват и усвојат нови акти за систематизација и организација кои ќе бидат во насока на подобрување на поставеноста, пополнување на раководните места, унапредување на дел од вработените и нови вработувања во согласност со зголемените надлежности на Агенцијата.

Потребни финансиски средства за реализација на Програмата

Во Буџетот на Агенцијата за енергетика за 2021 година, раздел 10001-Министерство за економија, програма 3 - Развој на енергетиката, потпрограма 31-Агенција за енергетика,се планирани средства на сметките: 630-приходи на основен буџет во износ од 9.000.000,00 денари, 631- приходи од услуги на буџетски органи во износ од 3.200.000,00 денари и на 785-приходи од донации во износ од 840.000,00денари, со што вкупните планирани средства за реализација на Програмата за работа за 2021 година изнесуваат 13.040.000,00 денари.

СПЕЦИФИРАНИ ПРИХОДИ	Квартал 1 во 000 денари				Квартал 2 во 000 денари				Квартал 3 во 000 денари				Квартал 4 во 000 денари				Буџет 2020 во 000 денари
	План 2021	Реал 2021	Реализација 2020	Пл / Ре 2021	План 2021	Реал 2021	Реализација 2020	Пл / Ре 2021	План 2021	Реал 2021	Реализација 2020	Пл / Ре 2021	План 2021	Реал 2021	Реализација 2020	Пл / Ре 2021	
Приходи- Работите кои ги извршува Агенцијата за енергетика во својата дејност, ги врши на непрофитна основа																	
1 Прихододс/ка 630	2.575				2.475		1.793		2.225		1.975		1.725		1.893		9.000
<i>Средства кои се обезбедуваат од тековен буџет за 2021 година на Република Северна Македонија</i>																	
2 Прихододс/ка 631	1.100				1.300		0		650		0		150		0		3.200
<i>Средства кои се пренесуваат од претходни години од издадени потврди по барање на Регулаторната комисија за енергетика на Република Македонија во постапката за издавање на решенија за стекнување на статус на повластен производител на електрична енергија произведена од обновливи извори на енергија</i>																	
3 Приход од с/ка 785- донации	440	0		0	400	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	840
<i>Средствата се обезбедени од донација од Италијанското Министерство за животна средина, земја и море за реализација на проектот за мерење на потенцијалот на ветерната енергија</i>																	
4 Вк. оперативни приходи(1+2+3+4+5)	4.115				4.175		1.793		2.875		1.975		1.875		1.893		13.040

СПЕЦИФИРАНИ РАСХОДИ	Квартал 1 во 000 денари				Квартал 2 во 000 денари				Квартал 3 во 000 денари				Квартал 4 во 000 денари				
	План 2021	Реал 2021	Реализација 2020	Пл / Ре 2021	План 2021	Реал 2021	Реализација 2020	Пл / Ре 2021	План 2021	Реал 2021	Реализација 2020	Пл / Ре 2021	План 2021	Реал 2021	Реализација 2020	Пл / Ре 2021	
Расходи од 630																	
<i>*Описот на трошокот е за планот на годишно ниво за 2020 година</i>																	
1 с/ка 420 патни трошоци	100				100		0		50		10		0		5		250
<i>– планирани се службени патувања на вработените за учество на обуки и учество на состаноци во Енергетска заедница, UNECE и др.</i>																	
2 с/ка 421 комун. услуги	200				150		79		150		68		100		89		600

	<i>Потребата на средства е за покривање на сите расходи кои настануваат при тековното работење на АЕРМ, а се однесуваат на струја, вода, губретарина, топлификација, трошоци за фиксен и мобилен телефон, регистрација на моторни возила (3 службени возила), транспорт на луѓе.</i>														
3	с/ка423 мат. сите. Иив..	50			50		27		50		2			25	150
	<i>Планирано за канцелариски материјали, материјали за АОП, трошоци за средства за хигиена за одржување на деловниот простор на АЕРМ, годишна претплата за списанија, весници и други изданија за користење од страна на вработените како и средства за други материјали</i>														
4	с/ка424 поп.тек.оддрж.	200			200		70		100		39			44	500
	<i>Потребни се средства за поправка и одржување на хардверска и софтверска опрема, софтвер за архивско, сметководствено и благајничко работење ,поправка и одржување на службени возила, поправка и одржување на мерните столбови</i>														
5	с/ка 425 дог.услуги	300			300		141		250		366		0	183	850
	<i>Потребни се средства за исплата на членовите од Управниот одбор, печатарски услуги, преведувачки услуги, изнајмување на сервер за имплементација на информацискиот систем, како и консултантски услуги за имплементација на новиот Закон за енергетска ефикасност согласно доделените надлежности</i>														
6	с/ка 426 др.тек.расходи	100			50		0.7		0		10		0	5	150
	<i>Предвидени се расходи за репрезентација за организирање на настани и други промотивни активности, трошоци за објавување на огласи, службени ручеци/вечери при посета на странски делегации, други оперативни расходи и средства за учество на семинари и конференции</i>														
	Вк. расходис/ка 630	950			850		317.7		600		495		100	351	2.500
7	Расходи с/ка 631														
8	с/ка 420 патни трошоци	150			150				150				150		600
	<i>Средства за патувања, патарини, паркинг и сл. Во земјата и странство (нема исплата на дневници во земјата).</i>														
9	с/ка 421 комун. услуги	50			50										100
	<i>Средства за комуналии (водовод и канализација, губретарина)</i>														
10	с/ка423 мат. сите. Иив..	50			50										100
	<i>Средства за канцелариски потрошен материјали, списанија и весници</i>														
11	с/ка424 поп.тек.оддрж	200			500										700
	<i>Средства за одржување на софтверот за сметководство, архива , благајна</i>														
12	с/ка 425 дог.услуги	500			500				500						1.500
	<i>Средства за договорни услуги, консултантски услуги</i>														
13	с/ка 426 др.тек.расходи	50			50										100

<i>Средства за репрезентација</i>																
14	с/ка 480 купување на опрема															0
<i>Средства за купување информатичка опрема</i>																
15	с/ка 485 вложувања и нефинансиски средства	100														100
<i>Средства за купување на компјутерски софтвер - лиценци</i>																
	Вкупно расходи 631	1.100			1.300				650					150		3.200
<i>Расходи 785</i>																
14	с/ка 425 дог.услуги	440			400											840
<i>Средства од Италијанското Министерство за животна средина, земја и море за финансирање на мерната кампања за ветерна енергија</i>																
	Вкупно расходи	2.490			2.550				1.250					250		6.540
15	ТРОШОЦИ ЗА ПЛАТИ И ПРИДОНЕСИ	1.625			1.625				1.625					1.625		6.500
	ПРОСЕЧЕН БРОЈ НА ВРАБОТЕНИ	13			13				13					13		13

Скопје, 21.12.2020 година

Претседател на Управен Одбор

